

Dejcsics Konrád OSB

(bencés szerzetes, gimnáziumi tanár, Pannonhalma; ELTE BTK, Nyelvtudományi Doktoriskola, Ókortudományi Doktori Program, doktorjelölt):

A megtérés narratívái a IV–V. századi szerzeteselbeszélésekben

A kereszténység és Róma IV. századi történetében végbemenő változások, a vértanúság és a kibontakozó szerzetesség kora közötti váltás a IV–V. század fordulóján keletkezett keresztény elbeszélő szövegekben egyaránt megjelennek. A szerzetesség mint életmód melletti döntés a korban nem pusztán egyfajta többletként, sokkal inkább a kereszténység megélésének egy (vagy egyedül) lehetséges módjaként jelenik meg. A szerzetesség melletti döntés sokaknak a megtéréssel egyenértékű, vagy azzal párhuzamosan megy végbe.

A IV. század legvégén keletkezett, s a Rufinus által az V. század elején latinra fordított *Historia Monachorum*, amely sokszínű szerzeteselbeszéléseket foglal az utazás narratív keretébe, több olyan elbeszélést tartalmaz, amelyek a bűnből és pogány életmódból való megtérést a szerzetessé válással kapcsolják össze. A rabló *Mutiosról*, valamint *Együgyű Pálról* szóló elbeszélésben ez utóbbi a keresztény megtérés mozzanatahoz kapcsolódik úgy, hogy a korábbi bűnös életmódtól való elfordulás egyenesen a szerzetesi állapot vállalásához (bűnbánathoz, böjtöléshez és egyéb aszketikus cselekedetekhez, majd pedig a *vita angelica* tökéletességéhez) vezet, egyfajta ideális, a „világban való” keresztény lét átmeneti lépcsőfoka nélkül.

Az előadás ezeket az elbeszéléseket vizsgálja narratológiai, befogadasesztétikai és szerzetességtörténeti szempontból.